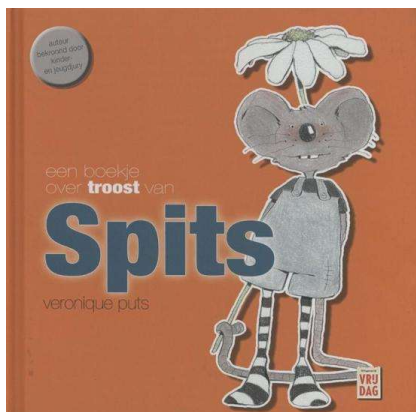

De eerste troost

Boekenlijst kinderen

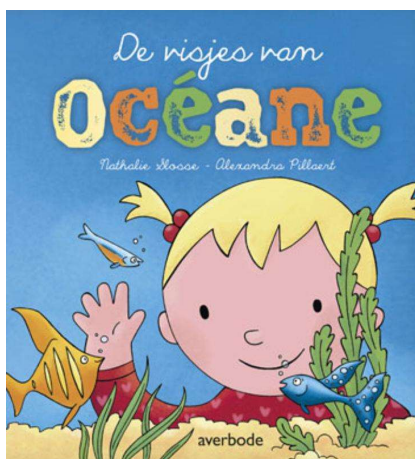

Veronique Puts

isbn 978 946001 101 6

“Spits de muis is verdrietig omdat zijn vriend Ootje dood is. Dit boekje helpt kinderen om na te denken over dood en afscheid nemen.”

Leeftijd: 5-8 jaar

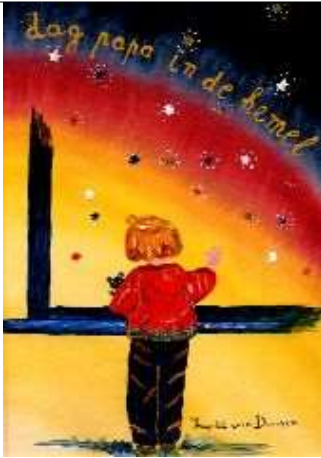
Nathalie Slosse - De visjes van Océane

ISBN: 9789031734184

“De opa van Océane heeft een mooi aquarium met kleurrijke vissen. Alleen schubbe ziet er soms ongelukkig uit. Op een dag springt hij zelfs uit het aquarium. Océane is verdrietig en praat met opa. Hoe moet het nu verder met Drupje en de andere visjes?”

Leeftijd: 2-5 jaar

“Dag papa in de hemel” zei de kleine Susanne iedere avond voordat ze naar bed ging. Het verhaal gaat over een echte papa die doodgaat en de invloed die dat heeft op haar leven. Herkenbare gevoelens zoals boosheid en verdriet worden afgewisseld met dagelijkse bezigheden. Immers, kinderen rouwen als kinderen.”

Ingrid Van Dongen - Dag papa in de hemel

ISBN: 9789064818042

Leeftijd: vanaf 3 jaar

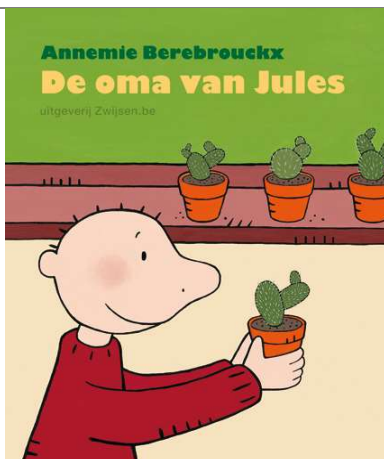

Dick Bruna - Lieve oma pluis

ISBN: 9789056471712

“Nijntje is heel verdrietig als oma dood gaat. Ze zet bloemen op het graf omdat oma daar zo van hield.”

Leeftijd: vanaf 3 jaar

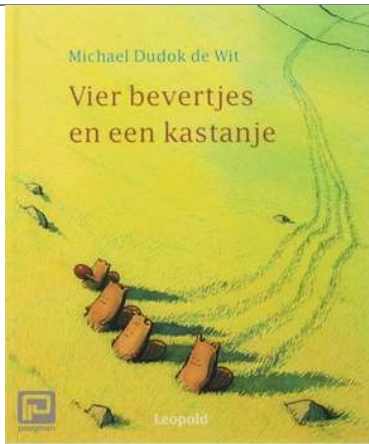

Annemie Berebrouckx - De oma van Jules

ISBN: 9789055352241

“ Jules heeft zijn oma nooit gekend. Ze is al een tijdje dood. Hij wil graag weten hoe ze was, en hij gaat het aan iedereen vragen.”

Leeftijd: vanaf 4 jaar

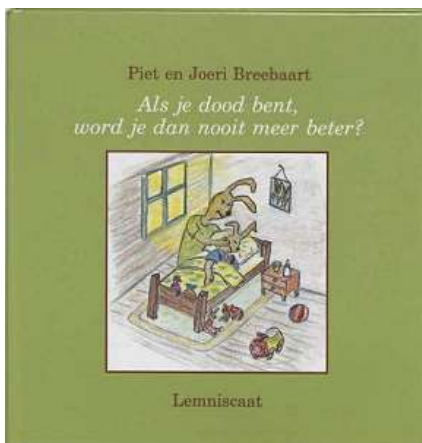

Michael Dudok de Wit - Vier bevertjes en een kastanje

ISBN: 9789074336901

“Vier bevertjes brengen Oude Bever een kastanje. Als Oude Bever de volgende dag overlijdt, begraven ze haar en leggen de kastanje in haar graf. Daar kan dan een mooie grote boom uit groeien.”

Leeftijd: 3 - 6 jaar

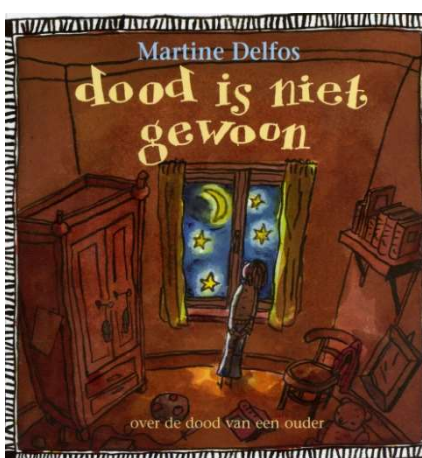
Piet en Joeri Breebaart - Als je dood bent, word je dan nooit meer beter?

ISBN: 9789060698730

“Een ontroerend verhaal van Piet Breebaart en zijn vijfjarige zoon Joeri, naar aanleiding van het plotselinge overlijden van Joeri’s tweejarige broertje Remi.

Vader en zoon maakten samen het verhaal van het konijntje Fred en zijn broertje Joep, dat plotseling doodgaat. Het verhaal gaat over alles wat Fred meemaakt en voelt: de kortstondige ziekte van Joep, zijn dood, de begrafenis en de aandacht van de dieren om hen heen.”

Leeftijd: vanaf 4 jaar

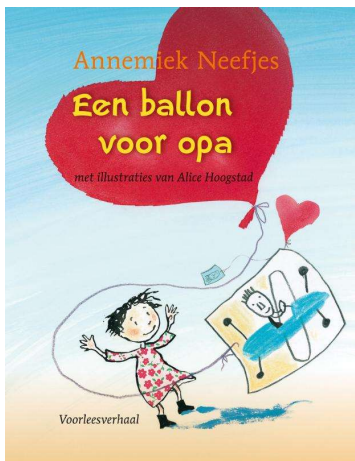

Martine Delfos - Dood is niet gewoon

ISBN: 9789085605324

“De vader van Ilse is plotseling overleden. Ilse is heel boos en verdrietig. Gelukkig kan ze goed praten met oma. “

Leeftijd: vanaf 4 jaar

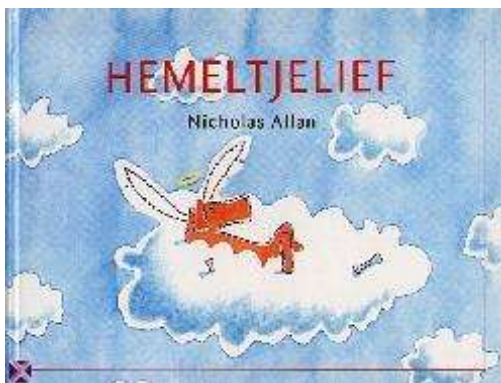

Annemiek Neefjes - Een ballon voor opa

ISBN: 9789025852948

“De opa van Tara ligt in het ziekenhuis. Ze mag hem even opzoeken, maar papa blijft de hele middag. Dan gaat de telefoon. Mama schrikt en Tara weet: opa is dood. Ze begint te huilen. Na een tijdje komen de vragen. Hoe lang blijft opa dood? Wat is dood eigenlijk? Tara maakt een tekening voor opa en mag in de klas vertellen wat er is gebeurd. Maar waar moet opa's papegaai nu wonen? Een ontroerend voorleesboek met vragen die ieder kind zich stelt.”

Leeftijd: vanaf 4 jaar

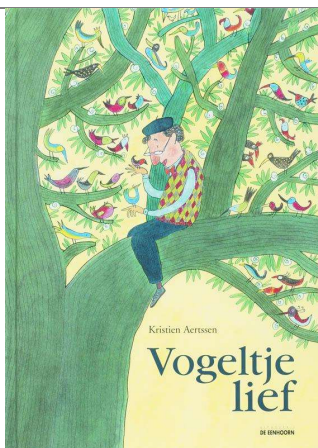

Nicholas Allen - Hemeltjelif

ISBN: 9061776600

“Een liefdevol verhaal over de dood van de hond van Julia. Julia's hond pakt zijn koffers om naar de hemel te gaan. Julia zou wel mee willen, maar zij heeft geen uitnodiging gehad. Samen bedenken ze hoe de hemel eruit zal zien. Ieder bedenkt zijn eigen paradijs. Na de dood van de hond is Julia erg verdrietig. Als ze later een zwerfhondje in huis neemt, zorgt ze ervoor dat hij zijn paradijs op aarde heeft. Dit boek maakt het onderwerp “hemel” op een leuke manier bespreekbaar. Naast het verdriet van Julia is er ook plaats voor humor.”

Leeftijd: 7-8 jaar

Kristien Aertssen - Vogeltjelif

ISBN: 9789058384386

“In de tuin van meneer en mevrouw Pluim stond een enorme kersenboom, waarin honderden vogels woonden. Meneer Pluim bestudeerde hun gedrag. Mevrouw Pluim luisterde naar hun gezang. Vaak floot ze gezellig met hen mee. Met haar spitse neusje en felle oogjes leuk mevrouw Pluim zelf op een vogeltje. Meneer Pluim noemde haar vertederd “Vogeltjelif”.

Hun kleindochter Merel komt een keer per week op bezoek. Samen voederen en bestuderen ze de vogels, en Merel zingt ook met ze mee. Op een winterdag wordt mevrouw Pluim ziek. Net voor ze sterft vraagt ze aan meneer Pluim om niet verdrietig te zijn. Als hij naar de vogels kijkt, zal zij er zijn.

Leeftijd: vanaf 4 jaar

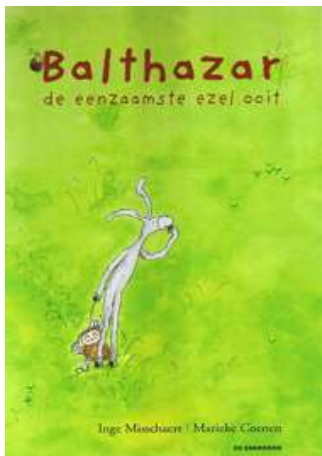

Monique Van 't Erve en Riet Fiddelaers-Jaspers -
Weg van mij

ISBN: 9789025956752

“Na een zelfdoding hebben ook kinderen die ermee te maken krijgen, vele vragen. Ze zijn in de war, voelen zich vaak alleen en in de steek gelaten. Riet Fiddelaers-Jaspers en Monique van 't Erve hebben voor hen een werkboek gemaakt zodat ze op hun eigen manier bezig kunnen zijn met wat er is gebeurd.”

Leeftijd: 8 - 12 jaar

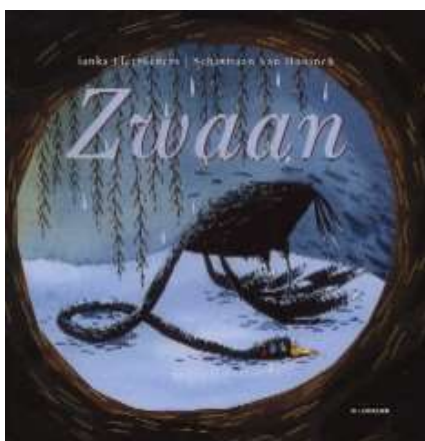
Inge Misschaert - Balthazar, de eenzaamste ezel ooit

ISBN: 9789058385369

“‘Balthazar, ooit moet ik gaan’ zei moeder Ezel. Balthazar maakt zich echter weinig zorgen tot het op een dag zover is. Moeder Ezel is er niet meer. ‘Is dit nu ooit?’ vraagt Balthazar zich af. Verdrietig gaat hij op zoek naar het antwoord. Hij beseft echter niet dat een paar goede vrienden zijn doen en laten volgen en altijd voor hem klaar staan.

Een grappig en ontroerend verhaal over afscheid nemen, en met de hulp van een paar goede vrienden weer doorgaan.”

Leeftijd: vanaf 5 jaar

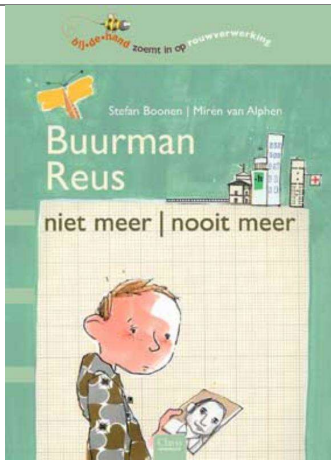
Ianka Fleerackers - Zwaan

ISBN: 9789058384331

“Uil vliegt uit en geniet van de nacht, de schaduwen, de maan. Alles is zo mooi en hij hoeft er niets voor te doen. Dan hoort hij gesnik. Het is Zwaan die donker van verdriet in een put zinkt. Zwaan zoekt wanhopig naar de reden waarom ze haar geliefde moest verliezen. Voor zo iets vreselijks moet toch een reden zijn? Uil wil haar helpen en gaat op zoek naar een antwoord. Maar kan Uil dat antwoord wel vinden?”

Leeftijd: vanaf 5 jaar

“Een jongetje wordt plots geconfronteerd met de

Stefan Boonen - Buurman Reus niet meer/nooit meer

ISBN: 9789044812329

dood. Onverwacht sterft zijn buurman. Buurman Reus met wie hij een bijzondere band had. Hij is in de war, ziet het verdriet bij de volwassenen om hem heen. Het is het verhaal van een proces. Een jongen die langzaam voelt en begrijpt wat 'er niet meer zijn' betekent.

Een gevoelig en eerlijk verhaal met bijkomende informatie en tips voor ouders en opvoeders. Het boek is geschikt om te gebruiken als jonge kinderen, rechtstreeks of onrechtstreeks, in aanraking komen met een overlijden”

Leeftijd: vanaf 5 jaar

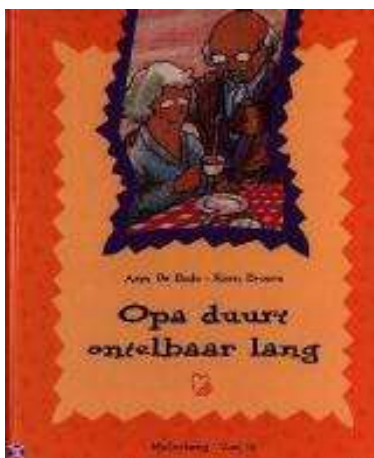

Max Velthuis - Kikker en het vogeltje

ISBN: 9789025856281

“Kikker heeft een vogeltje gevonden: hij haalt Varkentje erbij en ook Eend en Haas voegen zich bij het gezelschap. De laatste stelt vast dat het vogeltje dood is en filosofeert: 'Iedereen gaat dood'. De dieren begraven het vogeltje en gaan vervolgens spelend over tot de orde van de dag. Kikker constateert dat het leven prachtig is en in de boom zingt weer een ander vogeltje.”

Leeftijd: 4 - 6 jaar

Ann De Bode - Opa duurt ontelbaar lang

ISBN: 9020813781

“Wanneer zijn opa sterft, blijft Bas met een hoop vragen zitten: 'Waar is opa nu? Kan opa nog iets voelen? Weet opa wel dat hij dood is? ...' Ook de volwassenen hebben veel verdriet en weten geen antwoord op zijn vragen. Hij vindt zelf het antwoord door opa een brief te schrijven waarin hij hem vertelt wat er allemaal gebeurd is.”

Leeftijd: 7 - 8 jaar

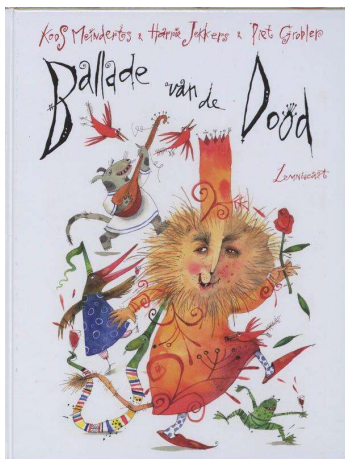

Judith de Beer - Yasha's vader

ISBN: 9789056373467

“Vader Wietze, moeder Mirjam, zus Anne en Yasha, de hoofdpersoon, vormen een gelukkig gezinnetje. Samen doen ze vanalles samen: naar de haven fietsen, sterren kijken, schaatsen, sneeuwpoppen maken... Op een morgen wordt alles anders: Wietze is dood. Mirjam, Anne en Yasha leven verder.”

Leeftijd: 7 - 9 jaar

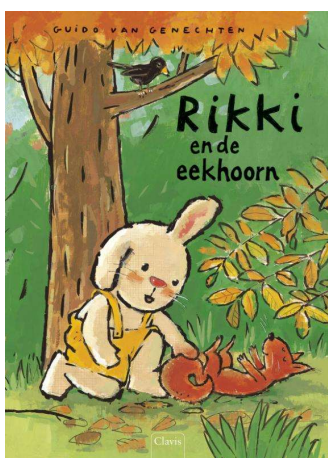

Koos Meinderts - Ballade van de dood

ISBN: 9789047701095

“Er was eens een koning die slechts één vijand had: de Dood. Hij vond dat de Dood zijn leven bedierf en vroeg zijn geleerden om hulp. Waarom was hij zo bang? Wat was de Dood? Volgens zijn geleerden moest hij in levenden lijve bestaan, moest hij te vangen zijn. En dat deden ze dan ook. Nog nooit waren de koning en zijn onderdanen zo gelukkig geweest. Jarenlang vierden ze feest. Niemand ging dood, maar er werden wel baby's geboren. Het werd zo druk dat na honderd jaar de lol er af was, dat men terug verlangde naar de rust van het graf. De koning moest toegeven dat hij een fout had gemaakt, dat de Dood weer losgelaten moest worden. En hij bevrijdde de Dood en iedereen was weer gelukkig...”

Leeftijd: vanaf 8 jaar

Guido Van Genechten - Rikki en de eekhoorn

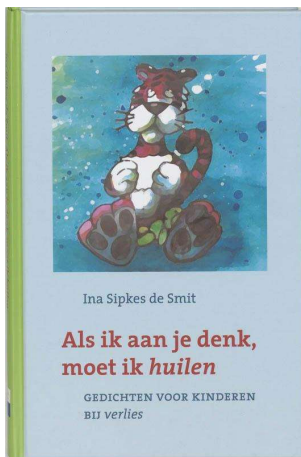
ISBN: 9789044813159

“Het is herfst in het bos. Rikki is op zoek naar kastanjes, maar hij vindt op de grond ook een eekhoorn.

Slaapt hij? Is hij ziek of heeft hij zijn pootje gebroken? Rikki haalt zijn vriendinnetje Anni erbij en samen brengen ze de eekhoorn naar Rikki's mama. Die ziet meteen wat er aan de hand is.

Een ontroerend verhaal over afscheid nemen.”

Leeftijd: vanaf 4 jaar

Ina Sipkes de Smit - Als ik aan je denk, moet ik huilen

ISBN: 9789025955571

“Wat is je kind verdrietig als er een familielid, een vriend of misschien een huisdier is overleden. En wat is het moeilijk om woorden te vinden. Voor die situatie schreef Ina Sipkes de Smit gedichtjes. In korte zinnen en eenvoudige woorden geeft ze uiting aan de gevoelens van een kind.”

Leeftijd: vanaf 8 jaar

Ineke van Essen - Ik krijg tranen in mijn ogen als ik aan je denk

ISBN: 9789064813269

“Een belangrijk boek over rouwverwerking voor en door kinderen. Schrijfster Ineke van Essen heeft dertig kinderen van verschillende leeftijden geïnterviewd, die heel openhartig vertellen hoe zij omgaan met de dood van hun vader of moeder. Ondanks het verdrietige onderwerp, laat het boek in de eerste plaats de veerkracht en creativiteit van kinderen zien. Een belangrijke boodschap die kinderen volwassenen meegeven is dat ze niet willen dat volwassenen hun verdriet 'oplossen'. Ze willen evenals volwassenen rouwen, maar wel op hun eigen manier.”

Leeftijd: 6 - 12 jaar

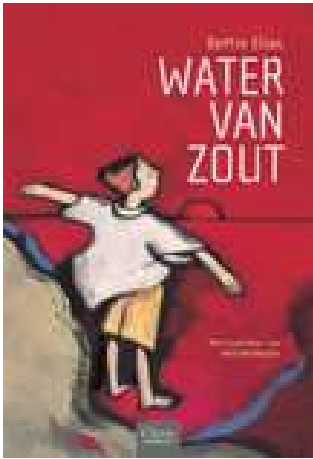
Jacqueline Wilson - Mijn poes Mabel

ISBN: 9789076766409

“Vera is dol op haar poes Mabel. Mabel is al erg oud en op een dag is ze spoorloos. Vera voelt zich schuldig want ze heeft zich pas nog erg boos gemaakt op Mabel. Ze zoekt en zoekt en dan vindt ze de dode poes. Ze kan geen afscheid nemen en zoekt naar een manier om Mabel altijd dichtbij te houden. Dat is belangrijk, want mama is ook al gestorven, Mabel heeft mama nooit gekend. En niemand praat over haar. Met het verdriet over Mabel komt ook het verdriet om mama weer helemaal naar boven. Verdriet waar je niet over praat, is dubbel erg. Als papa de poezenmummie vindt, snapt hij niet waarom Vera niks heeft gezegd: ‘Dat kon ik niet! Ze was dood. Wij praten hier nooit over iemand die dood is, omdat we dan van streek raken!’”

Leeftijd: 10 - 12 jaar

Bettie Elias - Water van zout

ISBN: 9789044802986

“Op een dag krijgt Dries te horen dat zijn papa verongelukt is. Een moeilijke tijd breekt aan. 'Hoe moet het nu verder zonder jou?' schrijft hij aan papa. Maar ook: 'Soms heb ik het gevoel dat je heel dichtbij bent.' Een ontroerend verhaal, over afscheid nemen van iemand die je lief is.”

Leeftijd: vanaf 8 jaar

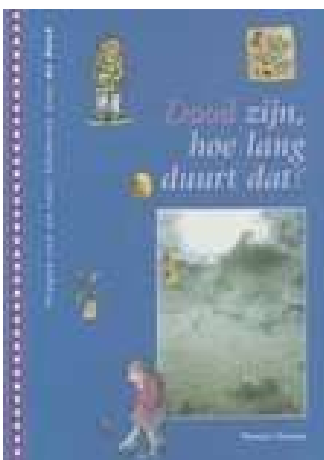

Nicole van Heeswijk - Met oma in de wolken

ISBN: 9789026117169

“Tes, Abel en hun ouders vieren oma's verjaardag met een ballonvaart. Tijdens deze vaart krijgt oma een hartaanval. Ze overleeft maar blijft zwak. De kinderen zijn vreselijk geschrokken. Ze praten met oma over sterven en het hiernamaals. Oma bereidt de kinderen voor op haar dood. Dat lukt bij Tess maar veel minder bij Abel, die over 'dood' niet wil horen. Wanneer oma sterft, beleeft iedereen de dagen tussen haar dood en haar begrafenis op zijn eigen manier.”

Leeftijd: vanaf 9 jaar

Werner Storms - Dood zijn, hoe lang duurt dat?

ISBN: 9789059540194

“Waarom moeten mensen doodgaan? Als je het heel, heel hard probeert, kun je dan iemand weer levend maken? Is het niet veel te koud om in de winter op het kerkhof te liggen? Als iemand gestorven is van wie je houdt, heb je dan voor altijd verdriet? Over de dood stelt iedereen zich vragen. In dit boek vind je een antwoord op vragen van kinderen over dood en rouwverwerking.”

Leeftijd: vanaf 10 jaar

Barbara Park - Zonder Mick

ISBN: 9789020928587

“Het was een fietsongeluk. Zijn band raakte een steen. En hij schoof tegen het achterste gedeelte van een passerende vrachtwagen. Dat was het.' Als Mick verongelukt, is zijn zus Ellen nergens meer zeker van. Hoe kon iemand als Mick nu doodgaan?! Mick was een van de leukste jongens die je je maar kunt voorstellen - de jongen die zijn moeder een stuip bezorgde door een glazen oog in een diepvrieskip te stoppen; die voor de hele school een wilde solo danste omdat 'de muziek in zijn broek was geschoten'. En die jongen die nu nog zou leven, als hij maar een valhelm had gedragen.”

Leeftijd: 10-13 jaar

Betty Mellaerts - Kinderen van de weg

ISBN: 9789044805246

“Betty Mellaerts interviewde Jan, Kathleen, Tim, Mien, Steven, Michaël, Hendrik, Jennifer en Stijn. Ze werden allemaal slachtoffer van een verkeersongeval en moesten leren leven met verlies. Ze vertellen hoe ze klappen kregen en hoe ze met hun pijn en verdriet omgaan. Maar ze hebben het ook over hoe ze hun toekomst weer vorm geven en hun leven in eigen handen nemen. Het zijn allemaal doorzetters die een enorme wijsheid aan de dag leggen om het trauma dat hun leven plotseling binnendrong, het hoofd te kunnen bieden.”

Leeftijd: vanaf 10 jaar

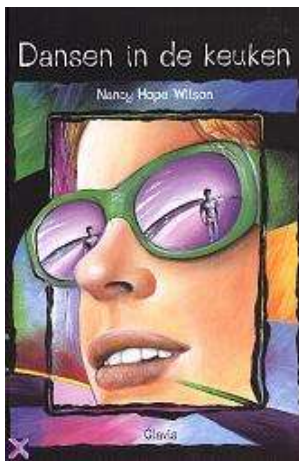

Kazumi Yumoto - Brieven aan mijn vader

ISBN: 9789021489414

“Chiaki, een Japans meisje, schrijft brieven aan haar overleden vader die een oude dame mee zal nemen als zij dood gaat.”

Leeftijd: vanaf 10 jaar

Nancy Hope Wilson - Dansen in de keuken

ISBN: 9789068226379

“Twee jaar geleden stierf Natalies broer, Jimmy' bij een auto-ongeluk. De broer van haar beste vriendin Zheng overleefde de klap. Natalie kon dat niet verwerken en verbrak het contact met Zheng. Sindsdien voelt ze zich heel eenzaam. Haar ouders zien haar nauwelijks staan, zo erg worden ze verteerd door het verdriet om Jimmy. Dan wordt het oude huis in de buurt verkocht en Natalie kijkt hoopvol uit naar de nieuwe bewoners.”

Leeftijd: 13-15 jaar

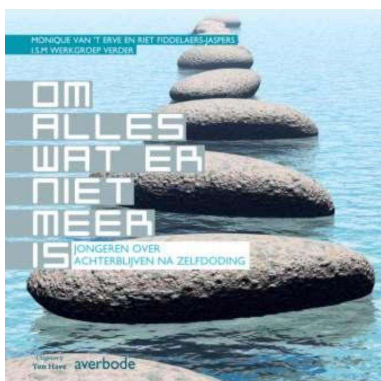

Claire VandenAbbeele - Meer dan verdriet

ISBN: 9789020957228

“Meer dan verdriet is een lees-en doeboek dat je de (h)erkenning biedt die je nodig hebt. Het is ontstaan vanuit de creatieve workshops over verlieservaringen die Claire vanden abbeele organiseert. Behalve bruikbare citaten bevat het boek ook tekeningen en schilderijen die jonge mensen tijdens de workshops hebben gemaakt. Tegelijk laat het boek jou de ruimte om je eigen gevoelens en gedachten te ordenen.”

Leeftijd: vanaf 13 jaar

Monique van 't Erve & Riet Fiddelaers-Jaspers - Om alles wat er niet meer is

ISBN: 9789078434108

“Een boek vol verhalen, tips en gedichten van en voor jongeren. Het helpt om rouwen na een geval van zelfdoding bespreekbaar te maken. Jaarlijks verliezen honderden Nederlandse en Vlaamse jongeren een naaste door zelfdoding. Ze blijven achter met vragen en voelen zich vaak boos en in de steek gelaten. Ook angst en schaamte spelen nogal eens een rol. Veel rouwende jongeren vinden het moeilijk hun kwetsbare kant te laten zien en over hun gevoelens te praten, waardoor ze verstrikt kunnen raken in hun eigen gedachten. In dit boek vertellen ze openhartig over wie zij verloren hebben en hoe ze de periode voor en na het overlijden hebben ervaren. Ze vullen hun verhalen aan met eigen tips en gedichten. Zo bieden ze zichzelf en andere jongeren handvatten om rouwen na zelfdoding beter bespreekbaar te maken.

Leeftijd: vanaf 14 jaar

Riet Fiddelaers-Jaspers - Zonder jou. Ik weet niet wat ik weten moet. Jouw vragen over doodgaan, begraven en cremen.

ISBN: 9789025955748

“Als iemand doodgaat om wie je veel geeft, heb je heel veel vragen. Wat is dood eigenlijk en wat gebeurt er met het lichaam? Wat doen ze precies als ze iemand gaan cremen? Antwoorden op deze en andere vragen vind je in dit boekje.”

Leeftijd: 8 - 12 jaar

Marcel Kalter - Waarom is iedereen zo verdrietig vandaag

ISBN: 9789079249183

“Als er iemand overlijdt moet er in een paar dagen veel geregeld worden. Dan is het lastig om ook nog eens te bedenken hoe je aan jonge kinderen moet vertellen wat er aan de hand is en wat er gaat gebeuren tijdens een begrafenis of crematie. In dit boekje wordt dat in verhaalvorm uitgelegd. Als de buurvrouw van Anne overlijdt, gaat ze mee naar de condoleance en de begrafenis. Daarna bezoekt Anne met haar klas het uitvaartcentrum voor een rondleiding door de begrafenisondernemer. Waarom is iedereen zo verdrietig vandaag? Doodgaan en uitvaart uitgelegd aan kinderen.”

Leeftijd: tot 6 jaar

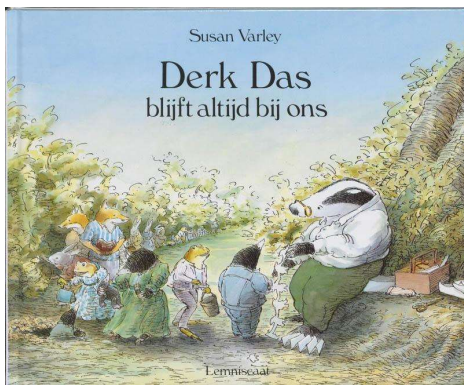
Riet Fiddelaers Jaspers - Waar ben je nu, zie jij me nog?

ISBN: 9789080477346

“In dit boek staan verhalen en gedichten over afscheid die het sprokkelvrouwtje verzameld heeft. Ze kunnen worden gebruikt bij afscheidsdiensten, in de klas of om thuis voor te lezen. Of, voor wie zelf wil schrijven, als inspiratiebron. Riet Fiddelaers-Jaspers (1953) schreef veel boeken voor en over kinderen en rouw. Zij zorgde ervoor dat de verhalen en gedichten van het sprokkelvrouwtje in dit boek terecht kwamen.”

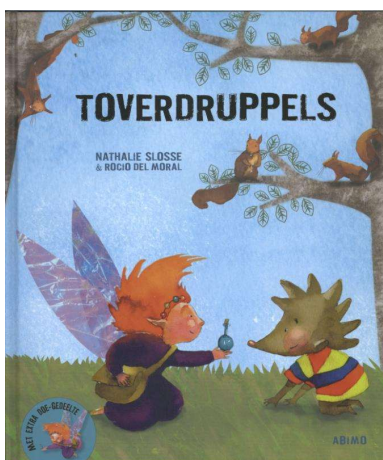

Susan Varley - Derk Das blijft altijd bij ons

ISBN: 9789060695524

“Derk Das was een goede vriend van alle dieren in het bos. Maar hij was oud, héél oud. Op een dag vond Victor Vos een brief van Derk: 'Ik ben de lange tunnel ingegaan. Dag jongens... daag!' De dieren missen Derk Das heel erg, maar als ze over hem praten is hij toch een beetje bij hen.”

Leeftijd: 4 - 6 jaar

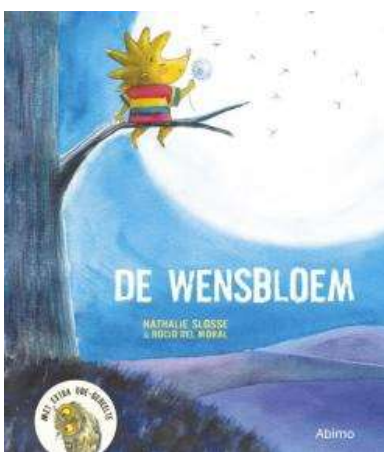

Nathalie Slosse - Toverdruppels

ISBN: 9789059328761

“Snuitar is verdrietig, want zijn vriend Grote Boom is ziek. Als hij begint te huilen, verschijnt de Tranenfee. Zij vangt zijn tranen op in een flesje. In haar tas zitten nog meer flesjes, voor de andere dieren in het bos. Want als je huilt omdat je van binnen pijn hebt, komen er toverdruppels. En daar kan de Tranenfee iets heel bijzonders mee. Maar alvorens Snuitar dát ontdekt, heeft hij veel vriendjes een zachte schouder geboden om op uit te huilen. Want met een vriend in de buurt, luchten tranen op en is er daarna weer ruimte voor plezier!”

Leeftijd: tot 6 jaar

Nathalie Slosse - De wensbloem

ISBN: 9789462344983

“Amper een paar dagen na Kago's verjaardagsfeest gebeurt er een vreselijk ongeluk. Snuitar's vriend was op het verkeerde moment op de verkeerde plek en nu is hij dood. Plots moet het leven verder zonder Kago en dat valt niet mee voor zijn vrienden. Door het ongeluk kijkt Snuitar anders naar de dingen om hem heen. Hij is bang om te gaan slapen en vraagt zich af of het misschien misging door de wensbloemen die hij Kago voor zijn verjaardag gaf? Gelukkig brengt de wijze Oehoe raad ...”

Leeftijd: vanaf 4 jaar